# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- לתרגל חשיבה על דילמות ערכיות יומיומיות
- להבחין בין שמירה על מישהו לבין הלשנה
- לתרגל קבלת החלטות ושקילת שיקולים שונים

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

### חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – לתרגל שיקולים וקבלת החלטות ערכית
2. ג – לפנות למבוגר/ת שסומכים עליו/ה

### חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – זו שמירה על החבר/ה, לא בגידה
2. נכון – זה חלק מכללי השיח
3. לא נכון – זו בדיוק הדילמה - יש לשקול מה נכון

### חלק ג' – השלמת משפטים

1. צופה
2. אומץ
3. להגן

### חלק ד' – התאמה - דילמה ושיקול מרכזי

1 – ב (כנות גם כשאף אחד לא רואה)
2 – ג (איך עוזרים באמת בלי לסכן את שניכם)
3 – ד (ההבדל בין לשתוק לבין להגיב)
4 – א (מה עוצר אותנו מלהזמין מישהו)

### חלק ה' – סדר נכון - שלבי השיעור

1. פתיחה וחוקי השיח, כולל הזכות לומר 'עובר'
2. המורה עונה ראשון/ה על קלף פתיחה
3. סבב קלפים במעגל או בזוגות
4. עיבוד במליאה ושיחה על הדילמות הקשות

### חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. תשובה אישית המציגה שיקול דעת, ערכים ברורים, והתייחסות להשלכות על אחרים

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה שמראה מודעות לערכים אישיים ולתהליך קבלת החלטות
- כל תשובה כנה מתקבלת, חשוב שתכלול נימוק קצר
- הבנה שהכוונה היא הגנה ולא פגיעה

## טיפים להפעלה:

- הזכירו את הזכות לומר 'עובר' ואת כללי השיח לפני תחילת הדף
- אם עולות דילמות רגישות (סודות מסכנים, מצוקה), הפנו ליועצת או לנאמני החוסן
- אפשר לשלב את חלק הכתיבה הפתוחה כדיון בזוגות לפני כתיבה אישית

# דף תרגול: דילמות - מה היית עושה אם...

דף התלמיד/ה חנ"מ

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל חשיבה על דילמות שבני נוער נתקלים בהן - כסף שנמצא, העתקה, הדרה, סודות ולחץ חברתי. המטרה היא לחשוב על ערכים ואחריות, ולהבין מתי נכון לפנות למבוגר/ת שסומכים עליו/ה.

**בנק מילים:** להגן | אומץ | צופה

## 1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה המטרה המרכזית של דילמות כאלה?

א) לתת תשובה אחת נכונה  ב) לתרגל שיקולים וקבלת החלטות ערכית

ג) לבחון ידע בעובדות

**2.** כשחבר/ה מספר/ת סוד שמסכן אותו/ה, מה נכון לעשות?

א) לשמור בשקט כי הבטחתי  ב) לספר לכולם ברשת

ג) לפנות למבוגר/ת שסומכים עליו/ה

## 2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | לפנות למבוגר/ת שסומכים עליו/ה כשחבר/ה בסכנה זו תמיד בגידה. | ☐ | ☐ |
| 2 | יש זכות לומר 'עובר' בשיח ולא לענות על שאלה. | ☐ | ☐ |
| 3 | אם מצאו שטר כסף ואף אחד לא ראה, אין צורך לחשוב על זה בכלל. | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** מי שלא שותק כשרואה בעיה אלא פועל לעזור נקרא/ת _____ פעיל/ה.

**2.** כשחברים מתכננים להחרים מישהו, לומר 'אני לא בעניין' דורש _____ .

**3.** ההבדל בין הלשנה לשמירה הוא בכוונה - האם המטרה להזיק או ל _____ .

## 4 חלק ד' – התאמה - דילמה ושיקול מרכזי

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** כסף שנמצא במסדרון ריק | ___ | **א.** מה עוצר אותנו מלהזמין מישהו |
| **2.** חבר/ה מבקש להעתיק במבחן | ___ | **ב.** כנות גם כשאף אחד לא רואה |
| **3.** בדיחה פוגענית בקבוצה | ___ | **ג.** איך עוזרים באמת בלי לסכן את שניכם |
| **4.** תלמיד/ה חדש/ה לבד בהפסקה | ___ | **ד.** ההבדל בין לשתוק לבין להגיב |

## 5 חלק ה' – סדר נכון - שלבי השיעור

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | המורה עונה ראשון/ה על קלף פתיחה |
| ☐ | עיבוד במליאה ושיחה על הדילמות הקשות |
| ☐ | פתיחה וחוקי השיח, כולל הזכות לומר 'עובר' |
| ☐ | סבב קלפים במעגל או בזוגות |

## 6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** בחרו דילמה אחת מהחפיסה (למשל כסף שנמצא, סוד מסוכן או בדיחה פוגענית) וכתבו מה הייתם עושים ולמה.

**כרטיס יציאה**

כשאתלבט בפעם הבאה מה נכון לעשות, אשאל את עצמי...

באיזו דילמה היה לכם הכי קשה להחליט?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀